

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТИПИ МОНОЛОГІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Бойко Ганна Анатоліївна

аспірантка

Київський національний лінгвістичний університет

м. Київ, Україна

anaboyko84@gmail.com

Анотація. В статті мова йде про функціональні типи монологів для формування у майбутніх фахівців з харчових технологій та інженерії англомовної компетентності в монологічному мовленні. Визначено, які функціональні типи монологів є найбільш розповсюдженими в професійній діяльності фахівців з харчових технологій та інженерії. Дано визначення цим типам монологів, проаналізовано їхню структуру.

Ключові слова: типи монологів, монолог-повідомлення, монолог-опис, майбутні фахівці з харчових технологій, професійна сфера.

За даними проведеного анкетування в професійній діяльності фахівців з харчових технологій та інженерії в першу чергу реалізуються такі комунікативні наміри (респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді), як повідомлення про свою продукцію (64,51 % респондентів) та її опис (51 % респондентів).

Проаналізувавши ці дані, ми доходимо висновку, що найбільш розповсюдженими типами монологу, які фахівці з харчових технологій та інженерії використовують у процесі міжнародної комунікації в професійній сфері, і, відповідно, найбільш актуальними для формування у майбутніх фахівців з харчових технологій та інженерії англомовної компетентності в монологічному мовленні є монолог-повідомлення і монолог-опис [1].

Розглянемо поняття професійно орієнтованого монологу-повідомлення.

Пащук розуміє монолог-повідомлення як особливий спосіб передачі інформації, який не дає детального уявлення про об'єкт, а тільки повідомляє аудиторії про нові або вже існуючі факти або предмети [2, с. 33].

Склярєнко визначає монолог-повідомлення як відносно невеликий за обсягом виклад інформації про об'єкти і події реального життя у стислій формі [3, с. 40].

На думку Тарасенко, монолог-повідомлення – це висловлювання, на будь-яку тему, яке змушує слухачів оцінювати факти і події, повідомлені мовцем [4, с. 15].

Перефразовуючи Н. К. Склярєнко і Н. Р. Петранговську, [3, с. 39 ; 5, с. 36], визначимо професійно орієнтований монолог-повідомлення (ПОМП) як відносно короткий виклад професійно значущих фактів або подій у стислій, інформативній формі.

Вивчення досліджень в методичній науці [6, с. 46; 5, с. 36] та аналіз автентичних зразків ПОММ фахівців з харчових технологій та інженерії дозволили нам визначити, що на структурному рівні професійно орієнтований професійно орієнтований монолог-повідомлення включає три частини:

- 1) вступ, який містить коротку інформацію професійно значущі предмети і явища, які описано в монолозі або факти або події, про які повідомляють; представляти своє підприємство та формулювати предмет монологу;
- 2) основна частина, в якій:
 - а) викладено професійно значущі факти або події;
 - б) підкреслюється інноваційність продукції підприємства;
 - в) докладно розповідається про переваги продукції підприємства над аналогічними товарами конкурентів
- 3) висновки, в яких систематизовано інформацію.

Після характеристики професійно орієнтованого монологу-

повідомлення охарактеризуємо професійно орієнтовантй монолог-опис.

Склярєнко визначає монолог-опис як констатуєчий тип монологічного висловлювання, метою якого є визначення наявності або відсутності характеристик об'єкта, надається опис людини, предметів або оточуючого середовища, вказуються їхні якості і ознаки [3, с. 39].

Спираючись на дослідження в методичній науці [5, с. 36; 3, с. 39], сформулюємо визначення професійно орієнтованого монолога-опису (ПОМО). Отже, професійно орієнтований монолог-опис – це констатуєче монологічне висловлювання, в якому надано опис професійно значущих предметів або явищ, наведено їхні ознаки і якості.

На структурному рівні професійно орієнтований монолог-опис включає три частини:

- 1) вступ, який містить загальну інформацію про професійно значущі предмети і явища, які описано в монолозі; представляти своє підприємство та/або його продукція
- 2) основна частина, в якій описано:
 - а) професійно значущі предмети або явища, наведено їхні ознаки і якості;
 - б) докладно описано, з яких інгредієнтів складається продукт;
 - в) чітко сформульовано переваги продукції підприємства;
 - в) описано технологічний процес виробництва продукту;
- 3) висновки, в яких систематизовано інформацію, надано коментарі.

Таким чином, найбільш актуальними для майбутніх фахівців з харчових технологій та інженерії є професійно орієнтований монолог-повідомлення і професійно орієнтований монолог-опис. Для формування англomовної компетентності в монологічному мовленні у студентів потрібно формувати вміння, які відповідають змісту і структурі цих типів монологів.

Список літератури:

1. Бойко Г. А., 2017, Цілі і зміст формування у майбутніх фахівців з харчових технологій англomовної компетентності в професійно

орієнтованому монологічному мовленні, Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології, - №10 (74). - С. 173–184.

2. Пащук В. С., 2002, Навчання студентів мовних спеціальностей усного англійського монологічного мовлення з використанням автентичних художніх фільмів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02, Київ, 247 с.

3. Склярєнко, Н. К., Онищенко, Е. И., Захарова, С. Л., 1988, Обучение речевой деятельности на английском языке в школе, Киев: Рад. школа.

4. Тарасенко В.В., 2008, Обучение иноязычной профессионально направленной монологической речи студентов исторического факультета автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02, Санкт-Петербург.

5. Петранговська, Н. Р., 2004, Навчання студентів фізико-математичних факультетів професійно спрямованого монологу-міркування на основі англійських фахових автентичних аудіотекстів (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02). Київ

6. Бондар Л. В., 2011, Методика навчання французького професійно спрямованого монологічного мовлення студентів технічних спеціальностей з урахуванням їх навчальних стилів (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02), Київ